

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните

Областна дирекция „Земеделие” – Софийска област

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ” - СОФИЙСКА ОБЛАСТ ЗА 2012 ГОДИНА

СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО ПРЕЗ 2012Г. НА ТЕРИТОРИЯТА НА СОФИЙСКА ОБЛАСТ

Природните условия за развитие на земеделие в Софийска област се обуславят от преобладаващия планински и полупланински релеф – силно надробени физически блокове и парцели. Това в значителна степен затруднява изпълнението на дейностите по комасация на земите. Поради близостта си до столицата и вероятно до голяма степен, продиктувано и от финансово-икономическата ситуация към момента, голяма част от земеделските стопани предприемат действия за продаване на имотите си, наблюдава се засилен интерес към стартиране на процедури за промяна предназначението на земите за неземеделски цели /за изграждане на жилища, вилни селища и промишлена дейност/, което се явява допълнителна и немаловажна пречка за комасация и пълноценна обработка на земеделските земи.

Като цяло, по отношение на използването на земеделските земи, ситуацията на територията на Софийска област през 2012г. значително се подобри. Този извод се налага от факта, че поради прилагането на схемите и мерките за подпомагане на единица площ, на голяма част от земите, които през последните години бяха трайно изоставени и се превърнаха в негодни за обработка, през 2012г. бяха подновени земеделските дейности.

Появиха се фирми, които сключват петгодишни договори за аренда със собствениците на земеделски земи, което дава гаранция за по-дългосрочно обработване на земята.

I. Растениевъдство

Общата селскостопанска площ на Софийска област е 3 073 744 дка, от които обработваемата земя е 1 807 366 дка. В нейния състав са включени : естествени ливади – 539 185 дка, ниви в размер на 1 236 399 дка и трайни насаждения от 31 782 декара /по данни от агростатистиката./

Приоритетни направления в растениевъдството за Софийска област и през 2012 година основно са:

1. Зърнено- житните култури – пшеница, ечемик, ръж , овес и тритикале
2. Картофопроизводство.
3. Производство на маслодаен слънчоглед
4. Производство на маслодайна рапица.
5. Производство на царевица за зърно.
6. Отглеждане на трайни насаждения - сливи, вишни, ягоди и малини.
7. Създаване и отглеждане на етерично - маслени култури - лавандула, маслодайна роза, маточина и други.

Площите, засети с пшеница са се увеличили от 173 578 дка на 177 578 дка, което бележи ръст от 2.,3% /2012 спрямо 2011 година/. Наблюдава се увеличение на площите с ечемик /94,2%/, а тези със слънчоглед са се увеличили с 16,9 %.

Култури	2008г., дка	2009г., дка	2010г., дка	2011г., дка	2012г., дка
Пшеница	96012	128292	142928	173578	177 578
Ечемик	30319	18 727	21268	11131	21 622
Слънчоглед	51482	47 031	62506	75055	87 812
Царевица	17598	17 601	17287	19739	25 660
Картофи	32968	24 882	32083	33719	31 135

Климатичните условия са особено благоприятни и обуславят развитието на картофопроизводството и отчасти на зеленчукопроизводството. Зеленчуковите градини са малки и производството от тях е предназначено за задоволяване на собствените нужди на стопаните.

Под влияние на пазарните фактори се наблюдава тенденция на по-широко застъпване на отглеждането на пшеница, ръж, малини, касис /пр. община Костенец/. Това съчетано с икономическите стимули и участие в СЕПШ води до увеличение на средния добив при пшеницата от 285 на 291 кг/дка /2012 спрямо 2011 година-ръст от 2,1%/. При ечемика се наблюдава намаление на средния добив с 15%. По-ниските добиви слънчоглед и картофи се обясняват с настъпилото засушаване през летните месеци.

Култури	Ср.добив 2010 г.	Ср.добив 2011 г	Ср.добив 2012 г.
Пшеница	253	285	291
Ечемик	221	272	232
Слънчоглед	128	126	104
Царевица	324	297	255
Картофи	1323	1568	615

Във връзка с провеждане на обследвания на площите със земеделски култури и установяване на моментното им състояние се сформира комисия с участието на експерти от ОД «Земеделие», ОССЗ, ИАСАС, НСЗФ, която извърши оглед на площите на място. Бяха изготвени констативни протоколи след всяко обследване, въз основа на които е определено състоянието на културите, средните добиви и въздействието на агроклиматичните фактори върху културите.

И през 2012г. се очертават като основни проблеми за комасирането на земята и нейната пълноценна обработка следните фактори :

- голям брой наследници за един имот и съсобствеността на възстановените земеделски имоти без фактическа делба между наследниците;
- маломерния размер на имотите;
- липсата на специализирана селскостопанска техника;
- липсата на средства за агро-технически и агро-химически мероприятия;
- неспазване на технологията на отглеждане на културите.

II. Животновъдство

Като цяло се наблюдава намаление на броя отгледани животни. Това е обусловено от застаряването на голяма част от населението, което се занимава с животновъдство.

Основни и приоритетни направления в животновъдството и през 2012г. са :

1. Говедовъдство – застъпено е основно млечното говедовъдство;
2. Овцевъдство – основните направления са млечните кръстоски за мляко и агнета;
3. Свиневъдство;
4. Птицевъдство – основните направления са свързани с производство на пилета – бройлери, стокови кокошки-носачки за производство на яйца за консумация и запазване на племенния генофонд;
5. Биволовъдство;
6. Пчеларство;
7. Рибовъдство - риба за консумация и производство на зарибителен материал.

В Софийска област е застъпено в най-голяма степен говедовъдството. Във връзка с концентрацията на кравите във фермите, което е свързано с достигане хигиенните изисквания за добив на качествено мляко, броят на кравите се е увеличил с 5,3%. Биволите

са се увеличили с 6,8% с тенденция да се запази броят на майките, а основното стадо от овце-майки е намаляло с 0,2%.

Общият брой свине е намалял с 15% и предимно е свързан със задоволяване нуждите на личните стопанства .

Наблюдава се тенденция на намаление на птиците и свинете по повод доброволно поетите ангажименти за хуманно отношение към животните и постигане на европейските стандарти за това. Пчелните семейства са се увеличили с 4,2%, което е свързано с големия интерес в участие в Националната програма по пчеларство-2011-2013 г.

В овцевъдството се запазват млечните кръстоски, но се наблюдава развитие на месодайното направление в района на Копривщица.

Птицевъдството е концентрирано в три основни ферми за производство на пилета-бройлери, яйца за консумация и запазване на националния генофонд в община Костинброд.

Сравнителна справка за броя на животните в Софийска област

Животни по видове	Наличен брой животни към 01.01.2008г.	Наличен брой животни към 01.01.2009г.	Наличен брой животни към 01.01.2010г.	Наличен брой животни към 01.01.2011г	Наличен брой животни 01.01.2012 г.
Говеда	15 497	17 913	17 029	17080	16990
В т. ч. Крави	11202	12 326	11 583	11194	11797
Биволи	272	379	437	450	481
т.ч.биволици	180	244	289	293	323
Овце	55 830	62 109	62540	63530	61418
В т.ч. овце – майки	46 149	48 510	50804	49226	48307
Кози	17 785	19 734	19 108	16637	16731
В т.ч. кози-майки	14519	15 020	14456	13086	12751
Свине	12 462	12 929	8499	12639	10733
В т.ч. свине –майки	1143	1433	1444	1339	1247
Птици	571 000	530 000	546 000	480600	464100
В т.ч. кокошки.-носачки	277 000	191 000	176 000	172400	161700
Пчелни семейства	16 377	14 220	13168	11119	11 595

Наблюдава се стремеж у частните стопани към затваряне на цикъла при производството на селскостопанска продукция. Това е един голям потенциал за насочване

на инвестиции в селското стопанство, което ще доведе до разширяване на производството, модернизирание на процеса, повишаване качеството на продукцията и доближаване до изискванията и стандартите на ЕС.

На атрактивните условия, предлагани от ДФ „Земеделие“ за инвестиции в отрасъла се противопоставят проблеми, свързани с липсата на племенни животни в страната и невъзможността за бързата им доставка, ниските изкупни цени на млякото и високите цени на фуражите.

Съгласно чл.15, ал.3 от Закона за животновъдство министърът на земеделието и храните възлага на областните дирекции „Земеделие“ да регистрират развъдните ферми и стопанства за производство и търговия с чистопороден и разплоден материал при свине и птици и реда за водене на регистър. На територията на Софийска област е регистрирана една ферма в областта на свиневъдството – ЕТ „Александър Спасов“ в гр. Костинброд и три ферми в областта на птицевъдството – Институт по животновъдни науки гр. Костинброд, Благо Джиев АД Костинброд, Булагро АД в с. Драговищица, община Костинброд. В МЗХ ежесечно се предоставя информация за регистрираните развъдни ферми и стопанства.

За въвеждане на квотната система бяха направени промени в Закона за животновъдство и Закона за подпомагане на земеделските производители. От 13.12.2007 г. е приета Наредба №23 за управление на националната млечна квота. Дава се възможност на регистрирани земеделски производители, чиито обекти отговарят на ЗВМД и притежават 5 крави или бременни юници, да получат допълнително квота от националния резерв. В срок бяха раздадени уведомителните писма на млекопроизводителите с отнети квоти.

Друга неотложна задача, която стои пред млекопроизводителите е подобряване качеството на произведеното от тях мляко. Европейският съюз определи преходен период за страната по отношение въвеждане европейските стандарти за качество на суровото мляко за общ брой микроорганизми до 100 000бр./мл и общ брой соматични клетки до 400 000 бр./мл., като отново беше удължен до 31.12. 2012 година.

На срещите със земеделските производители от Софийска област с експерти от ДФЗ, МЗХ, ОД „Земеделие“ - Софийска област бяха разяснени възможностите на млекопроизводителите за привеждането на фермите им - втора и трета група в съответствие с европейските изисквания.

III. Кампания за регистриране на заявления по схеми и мерки за директни плащания през 2012г.

По данни, събрани от Общинските служби по земеделие в Софийска област, през 2012г. са подадени, общо за двадесет и двете общини, 4049 броя заявления от кандидати по схеми и мерки за директни плащания, които представляват 98 % от кандидатите, регистрирани в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) през 2011г. Наблюдаваният лек спад в броя на заявленията се свързва с изтичането на поетите през 2007г. пет годишни ангажименти по мерки 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планински райони“ и 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони". Освен това, част от стопаните се отказват и поради това, че заявените от тях площи са установени като недопустими за подпомагане, за което са им наложени санкции от ДФ „Земеделие“ – РА.

Съгласно информация, предоставена от Министерство на земеделието и храните, на територията на Софийска област са регистрирани за подпомагане площи, както следва:

№	ОБЩИНА	БР. ПАРЦЕЛИ	ПЛОЩ / ха
1	Антон	1171	3221,3
2	Божурище	1093	6636,4
3	Ботевград	1725	6707,1
4	Годеч	2251	5662,2
5	Горна малина	1698	5546,1
6	Долна Баня	569	1210,4
7	Драгоман	2484	4949,2
8	Елин пелин	3624	10550
9	Етрополе	1114	941,13
10	Златица	1138	1706,2
11	Ихтиман	3283	8946,1
12	Копривщица	2147	1867,7
13	Костенец	1349	2873,2
14	Костинброд	1803	5481,9
15	Мирково	1326	2335,4
16	Пирдоп	1021	1959,4
17	Правец	1190	2968,6
18	Самоков	5345	9931,8
19	Своге	2955	3266
20	Сливница	2081	5376,8
21	Чавдар	542	1002,3
22	Челопеч	339	565,18
	ОБЩО:	40248	93704

Актуализиране на Системата за идентифициране на земеделските парцели (СИЗП).

В изпълнение на заповеди на Министъра на земеделието и храните №№ РД09-1110/13.08.2012г., РД09-1224/05.10.2012г. и РД09-1296/08.11.2012г. в периода август – ноември 2012г. са организирани и проведени Специализирани теренни проверки на физически блокове в Софийска област, с цел актуализиране на Системата за идентифициране на земеделските парцели (СИЗП).

Проверките са извършени от служители на ОД „Земеделие“, определени с нарочни заповеди №№ РД-12-114/05.07.2012г. и РД-12-220/15.10.2012г. за работа с високо-точни GPS – устройства.

Проверените физически блокове (ФБ) са възложени от МЗХ на три етапа, които включват общо 5 партии, а именно:

ЕТАП	ПЕРИОД НА ИЗВЪРШВАНЕ	ВЪЗЛОЖЕНИ ЗА ПРОВЕРКА ФБ	ПРОВЕРЕНИ ФБ	НЕПРОВЕРЕНИ ФБ / ПРИЧИНА
ЕТАП I - ПАРТИДИ 1 и 2	16.08 до 15.10.2012г	1232	1221	11 / заградени дворни места и високопланински, недостъпни
ЕТАП II - ПАРТИДИ 3 и 4	01.10. до 06.11.2012г.)	2057	581	1476 / прекратяване на проверките със заповед на МЗХ № РД09- 1296/08.11.2012г. за територии, заснети със самолет
ЕТАП III - ПАРТИДА 5	01.11 до 09.11.2012г.	72	72	-

Като резултат са съставени общо **387** протокола, които са предадени на отдел „Идентифициране на земеделските парцели“ към Главна дирекция „Земеделие и поземлени отношения“ на МЗХ за отразяване в базата данни на СИЗП и актуализиране на слоят „Площи в добро земеделско състояние“, въз основа на който се извършват директни плащания за голяма част от регистрираните парцели.

Предстои извършване на теренни проверки в общини, засегнати от актуалното самолетно заснемане през 2012г. Целта на проверките е качествен контрол на дешифрицията на ортофотокартата, извършена от Регионалните центрове за поддържане на база данни на СИЗП в общините Горна Малина, Елин Пелин, Ихтиман, Копривщица, Костенец, Долна баня, Антон, Златица, Мирково, Пирдоп, Чавдар, Челопеч, Самоков.

IV. Схеми за подпомагане на животновъди

В резултат от въздействието на световната икономическа криза върху селското стопанство е налице забавяне на растежа в земеделието. Финансовата подкрепа в отрасъла, която включва подпомагане на земеделските производители със средства от европейските фондове и националния бюджет допринесе за по-слабото въздействие на кризата върху селското стопанство.

Само специална схема за национално доплащане на говеда се определяше според броя на животните, регистрирани към 28.02.2009г. в Системата за идентификация на животните. Право на подпомагане имаха животновъдите, които към тази дата са отглеждали най-малко 10 или повече говеда и/или 10 или повече биволи, регистрирани в Системата за идентификация на животните и регистрация на животновъдните обекти на Българската агенция по безопасност на храните

От правото на подпомагане по схемата за национални доплащания за крави с бозаещи телета участваха земеделски стопанини, които:

1. не притежават индивидуална млечна квота;
2. отглеждат в стопанството си 5 или повече крави и/или юници по схемата за крави с бозаещи телета, регистрирани в Системата за идентификация на животните и регистрация на животновъдните обекти на Българската агенция по безопасност на храните.

От специфичната подкрепа за краве мляко участваха животновъдите в Софийска област по схемите за поддържане производството на краве мляко в икономически уязвими ферми и за поддържане на производството на краве мляко в необлагодетелстваните райони.

В областта на овцевъдството помощта на животновъдите беше по схемата за национални доплащания за овце майки и кози майки, обвързана с производството, и по схемата за отглеждане на овце-майки и кози-майки в необлагодетелстваните райони.

V. Регистрация на земеделски производители в Софийска област

През 2012г. поддържането на Регистъра на земеделските производители обхваща следните дейности:

- Набиране и актуализиране на информация за земеделските производители и за дейността им с цел подпомагане на земеделието;
- Поддържане на информационна система за регистъра на областно и централно ниво;
- Предоставяне на списък на регистрираните земеделски производители на Агенцията по заетостта;

През стопанската 2012 г. при условията на Наредба №3/1999г. са регистрирани 1465 земеделски производители. За календарната 2012 г. са регистрирани 1682 броя.

Във връзка с предоставяне на кредити и субсидии от ДФ “Земеделие” земеделските производители актуализират данните си при регистрацията. Те отразяват всяка промяна в данните по отношение на обработваема земя, налични животни и др. като попълват анкетни формуляри, които се заверяват в общинските служби по земеделие.

Година на регистрация	Брой регистрирани ЗП
2008 г.	1578
2009 г.	1605
2010 г.	1370
2011 г.	1348
2012	1465

VI. Промяна на предназначението на земеделски земи.

Проведени са 13 броя заседания на Комисията, на които са разгледани 233 броя преписки за утвърждаване на площадки и промяна на предназначението на земеделската земя.

Постановени са 105 броя решения за промяна на предназначението на земеделска земя с площ 638 853 дка.

Определени са такси по чл.30 от ЗОЗЗ на стойност **543 405,44 лв.**

По сметка на МЗХ във връзка с такси по чл.30 от ЗОЗЗ са преведени **598 012.06лв.**

Преобладаващият вид на обектите е предимно жилищно, вилно строителство, МВЕЦ, търговски и складови терени.

Събраните входни такси за актове за категоризация и разглеждане на преписките по чл.9, 11 и 12 от Тарифата за таксите по ЗОЗЗ, също така преведени по сметка на МЗХ, възлизат на **15 584,79 лв.**

През 2012 г. са издадени 5 броя Актове за наказателни постановления за извършено строителство, преди промяна предназначението на земеделските земи. Същите са предадени за процедиране в МЗХ, съгласно изискванията на чл.51 от ППЗОЗЗ.

Издадени са 4 броя протоколи за бракуване на трайни насаждения на територията на Софийска област, по подадени заявления за промяна предназначението във връзка с изграждане на обекти.

VII. Изпълнение на процедурата по реда на чл.37в от ЗСПЗЗ.

Във връзка с изпълнение на процедурата по реда на чл.37в от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/ по изготвяне на споразумения и разпределение на масиви за ползване са сключени са 77 бр. доброволни споразумения и 48 бр. служебни разпределения за създаване на масиви, в които са разпределени 128 656,94дка без подадени декларации от ползвателите.

Голяма част от собствениците, които обработват земята си в реални граници, не подават декларация по чл.69, ППЗСПЗЗ и не заявяват желанието или нежеланието си за участие в споразумение. Това създава затруднения на работата на комисията и коректното определяне на масивите за ползване. Нормативната уредба не предвижда санкции на собственик, който по всяко време може да трасира имота си и по този начин да наруши споразумението във всеки един момент.

VIII. Хидромелиорации.

На основание Заповед № ОА-324/03.10.2012 г. на Областния управител на Софийска област е определена междуведомствена комисия, която да извърши есенно обследване на техническото и експлоатационното състояние и аварийното планиране на водните обекти на територията на областта, в работата на която взе участие и представител на Областната дирекция.

Във връзка със заповед № РД-56-87/14.11.2011 г. на министъра на земеделието и храните за изваждане на актове за публична държавна собственост за поземлени имоти, заети от водостопански системи и съоръжения са издадени 61 АПДС.

Служители от Областната дирекция взеха участие в работата на Държавна приемателна комисия за строеж на „Интегриран воден проект на с.Душанци, община Пирдоп”, съгласно Заповеди №РД-19-1814/26.11.2012г. /за Лот 1/ и №РД-19-2064/19.12.2012г. /за Лот 2 и 3/ на зам.началника на ДНСК.

IX. Състояние и ползване на земи от ДПФ.

Общата площ на имотите от ДПФ на територията на областта е 36 243 дка. От тях предоставени със заповед на Миинстъра на земеделието и храните по чл.24, ал.2 и ал.3 от ЗСПЗЗ са 177 броя с площ 11 873,858 дка.

През 2012 г. е проведен търг за отдаване на земеделска земя от ДПФ под наем и аренда за стопанската 2012/2013г. Сключен е един договор за наем за отглеждане на полски култури 5,288 дка за срок от една година,

До настоящия момент няма сключени договори за едногодишно ползване, за оземляване на безимотни и малоимотни граждани по Наредбата за оземляванена безимотни и малоимотни граждани.

Във връзка с писмо на МЗХ, относно Методиката за извършване на проверки по реда на чл.47, ал.8 от ППЗСПЗЗ, за състоянието и ползването на имотите от ДПФ са направени две проверки към 31.05 и 30.11.2012г. Съставени са констативни протоколи от извършените проверки и е установено неправомерно ползване на земеделски земи от ДПФ – общо 32 броя имоти с обща площ 54,918 дка.

Със заповеди №РД-46-667/17.08.2012г. и № РД-46-669/21.08.2012г. Министърът на земеделието и храните откри процедура за провеждане на национален търг за продажба на земеделски земи от ДПФ на притежателите на поименни компенсационни бонове /ПКБ/ в страната. За имотите в Софийска област, търгът се проведе от Областна дирекция „Земеделие” – Софийска област - на 28.09.2012г. Тръжната комисия, назначена със заповед №РД-12-191/26.09.2012г. на директора на ОД „Земеделие“ - Софийска област е определила спечелилите търга кандидати за всеки имот поотделно и се е произнесла с протоколи.

На основание чл.24, ал.4 от Наредба №16/19.07.2000г., протоколите са изпратени за одобрение в МЗХ.

X. Предоставяне на административни услуги по Харта на клиента

Предоставяне на информация съгласно Наредба 49/05.11.2004г. – предоставянето на информация от ЦМ на КВС се извършва по постъпили молби и във връзка със сключени договори и споразумения.

В тази връзка в ОСЗ на Софийска област са извършени следните услуги по реда Наредба 49:

Наименование на административната услуга	Брой постъпили молби за извършване на административна услуга	Брой извършени административни услуги
Изготвяне на скица на имот	10660	24921
Изработване на скица – проект за разделяне или съединяване на имоти	558	1185
Въвеждане промени в регистъра на собствениците и в регистъра на имотите	6371	17469
Заснемане и координиране на площни и линейни обекти и/или на трайни насаждения	37	36
Изработване на копие от карта или нейна част	22	28
Изработване на копие от трасировъчен карнет на имот, предоставяне на координати(X,Y) на гранични точки на имот	349	4887
Трасиране и/или заснемане и координиране на границите на имотите	901	1489
Издаване препис от решение на поземлената комисия или Общинската служба по Земеделие и гори	1900	2828
Регистриране на договор за аренда или наем и издаване на талон за аренда и наем	234	773
Съгласуване на подробни устройствени планове при промяна предназначението на имотите	11	13
Предоставяне на данни по характеристики	40	60
Справка за налична информация от регистъра за масив	86	282
Справка за налична информация от регистъра на собствениците	122	519
Заверяване на издадена скица на имот и/или копие от картата на масивите за ползване	6940	13014
Презаверяване на скици, от издаването на които са изтекли 6 месеца	2208	4500
Издаване на удостоверение по чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ и по чл.13, ал.2 от ЗВСГЗГФ	3	3
Издаване на удостоверение по чл.52 от закона за кадастъра и имотния регистър	71	77
Издаване на удостоверение за характеристики на имоти, необходими за определяне на данъчната им оценка	1531	2860
Устни справки по картата на възстановената собственост, картата на масивите за ползване и придружаващите ги регистри	291	671
Промяна на предназначението на земеделските земи	222	233

Регистриране на земеделски производители		1682
Издаване на разрешителни за извършване за бракуване на трайни насаждения с неизтекъл/изтекъл срок на амортизация	2	4
Закупуване на прилежащи площи, ДПФ, на сгради	6	12
Отдаване на земи от държавния поземлен фонд под наем или аренда, чрез търг или конкурс		1
Отговори на предложения, сигнали, жалби и молби	1986	1906

XI. Агростатистика

1. Събиране на статистическа информация

Ежемесечни:

При тези наблюдения се работи с всички предприятия, съществуващи на територията на ОД "Земеделие"- Софийска област и приключват с годишна анкета :

- **Дейност на млекопреработвателните предприятия и производство на млечни продукти** - Данни за количеството събрано и преработено мляко и производството на млечни продукти.
- **Дейност на кланиците и производство на червени и бели меса** - Данни за броя на закланите животни в кланиците и количеството месо по видове.
- **Дейност на люпилните** - Данни за произведени и реализирани едnodневни пилета - анкетиране на люпилни.

Продоволствени:

Тези наблюдения се извършват 1 /един/ път в годината на база извадка, подадени от отдел „Агростатистика” в МЗХ:

- **Статистическо наблюдение за производството на плодове** - Анкета за производството на плодове;
- **Статистическо наблюдение за производството на грозде и вино** - Анкета за производството на грозде и вино;
- **Статистическо наблюдение на птицевъдството в България** - Данни за броя на птиците по видове, производство на яйца, угоени птици и реализирани едnodневни пилета ;
- **Статистическо наблюдение на пчеларството в България** - Данни за броя на пчелните семейства, производството и продажби на мед;
- **Статистическо наблюдение за преработката на плодове и зеленчуци** - Анкета за преработката на плодове и зеленчуци;
- **Статистическо наблюдение на селскостопанските животни в България към 1-ви ноември 2012 г.** - Данни за броя на животните и производство на основни животински продукти;
- **Наблюдение на заетостта и използването на територията на страната** - Анкета на заетостта и използването на територията на страната през 2012 г. (БАНСИК`2012) ;
- **Прогнозни добиви за производството на пшеница и ечемик - реколта`2012** - изследването се извършва преди жътва;
- **Статистическа информация за земеделските култури - реколта`2012** - Действително получени добиви от земеделски култури (вкл. зеленчуци) - реколта`2012 и прогноза за засети площи.

2. Система за земеделска счетоводна информация (FADN) – През стопанската 2012г. се водиха 51 земеделски стопанства, от които с двустранно счетоводство са 29 броя и с едностранно счетоводство – 22 броя.

- **Събиране на необходимата счетоводна информация за 2012 стопанска година** от одобрените земеделски стопанства, като всяко одобрено земеделско стопанство е посетено минимум 4 пъти през годината с цел осъществяване контрол на качеството на информацията и отразяването ѝ в „Дневник на стопанина”.
- **Вписване на данните на хартиен носител** в предоставените от отдел „Агростатистика” формуляри, оборотни книги за движението на животните и инвентарни книги за ДМА.
- **Въвеждане в електронен вид от експерта и предаване на координатора на зоната данните** за функциониране на Системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ) на територията на Софийска област.
- **Поддържане на актуална база данни на СЗСИ**, набиране на допълнителни земеделски стопанства за стопанската 2012 г. и извършване на замяна на земеделските стопанства, които не отговарят на определените критерии за подбор на стопанствата, участващи в Системата за земеделска счетоводна информация, съгласно изискванията на МЗХ, с което стопанствата стават 90 броя за областта, а за зоната – 196 броя.
- **На всеки 3 месеца** изпращане в отдел „Агростатистика” към МЗХ протокол за направените разходи по събиране на данни за СЗСИ и отчет за извършената работа през периода.
- **Координаторът на София зона, която обхваща** София област, София град област и област Перник – приема от експертите от съответните области въведената информация в електронен вид. Тази информация се обработва и се въвежда в специална компютърна програма, след което се изпраща в МЗХ.

3. „Доставка на статистически услуги – заетост и използване на земята в рамките на статистическо изследване - Проект «LUCAS 2012». Извършена работа на терен – наблюдение, заснемане и въвеждане на събраните данни в софтуерен продукт. Целта е изследване заетостта и използване на територията на Европейския съюз.

4. Структурна анкета

- **Структура на овощните видове в България 2012 г.** – събиране на необходимата информация, обработка и въвеждането в електронен вид.

XII. Координация на взаимодействие на ОД „Земеделие” - Софийска област с останалите второстепенни разпоредители с бюджетни средства.

Съгласно чл.5 от Устройствения правилник на областните дирекции „Земеделие”, ОД „Земеделие” - Софийска област осъществява и взаимодействие с регионалните звена на останалите второстепенни разпоредители с бюджетни кредити към министъра на земеделието и храните. На проведените регулярни съвещания са обсъдени актуални проблеми и въпроси, които могат да се систематизират в следното:

1. Приемане на Работна програма за съвместна работа за 2012 година.
2. Възникнали проблеми по време на Кампания „Директни плащания 2012г.” и предложения за тяхното решаване.
3. Всички актуални новини, които са в интерес на земеделските производители да бъдат предоставяни от регионалните служби на ОД „Земеделие” като координатор, след което да се публикуват в сайта на дирекцията и в местните ежедневници.

Организиран и проведен бяха срещи със земеделските производители от областта от всички общини относно прилагане на СЕПП и популяризиране на мерките от ПРСР. Основните насоки за развитието на селските райони в Софийска област бяха насочени към:

- Запазване на биоразнообразието и гарантиране на екологическите ползи;
- Диверсификация на икономическите дейности;

- Икономически продуктивно и естествено устойчиво стопанисване на горите;
- Ограничаване на обезлюдяването и запазване на населението в селските райони;
- Осъществяване на социални функции;
- Подпомагане на предприятията в земеделския и горския сектор;
- Засилване на административния капацитет по места.

ХІІІ. Вътрешно-административни и организационни дейности.

През изтеклата 2012г. редовно се провеждаха съвещания с началниците на ОСЗ, на които се поставяха, обсъждаха, решаваха и отчитаха въпроси, проблеми и задачи за изпълнение от служителите в ОД "Земеделие".

Регулярно се провеждат оперативни съвещания със служителите на ОД "Земеделие"-Софийска област.

В изпълнение на §5 от Наредбата за реда и условията за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация на 09-10.08.2012 г. беше организирано обучение на служителите от Областната дирекция за новостите в нормативната уредба по прилагане на Закона за държавния служител.

Проведено беше и практическо обучение на служителите от общинските служби по земеделие за особеностите при ползване на софтуерни продукти при изготвяне на споразумения за формиране на масиви за ползване и извършване на теренни проверки 2012 година.

Със Заповед № РД-21-118/ 11.07.2012 г. са утвърдени актуализирани Вътрешни правила за провеждане на процедури по възлагане на обществени поръчки в ОДЗ-Софийска област.

Със Заповед РД-12-117/11.07.2012 г. е утвърден актуализиран Етичен кодекс за поведение на служителите в Областната дирекция.

Със Заповед № РД-12-177/27.08.2012 г. са утвърдени Вътрешни правила за оценка на риска в Областната дирекция..

Актуализирани са длъжностните характеристики на служителите от областната дирекция, като са приведени в съответствие с новата нормативна уредба по прилагане на Закона за държавния служител.

Очаквания за развитието на земеделието през 2013 година в Софийска област

Развитието на земеделието през 2013г. се предопределя от специфичните особености в териториалния обхват, релефа и климата – наличието на планински, полупланински, необлагодетелствени и др. уязвими райони на територията на областта.

Стратегическо значение за областта в сферата на растениевъдството ще продължи да има отглеждането на зърнено–житни култури.

Развитието на животновъдството през 2013г. и евентуалните промени в броя на отглежданите животни и получената продукция от тях, ще бъдат обусловени от организационните, структурни и нормативни промени, наложени от членството ни в ЕС и новите регламенти, свързани с новия програмен период.

Някои от факторите, които оказват силно влияние върху хода на развитието на земеделието не само в Софийска област, но и в цялата страна са съответно :

1. прогресивно застаряващото население, което се занимава със земеделие;
2. отдалеченост на имотите от населените места, наклонени терени, силно насечени и прекъснати местности, влошено проходимост до земеделските имоти;
3. не е решен въпросът за създаване на реални собственици на земята;
4. масово имотите са наследствени, което затруднява сключването на договори за наем/аренда, блокира отношенията с банкови институции и влагането на трайни инвестиции;

5. лоши пазарни условия при реализация на продукцията и обезпечаването на производството;
6. недостатъчни финансови и кредитни ресурси за нормалното функциониране на стопанствата.

През 2013 година, разчитайки на отстраняване на неяснотите в процедурите по реда на чл.37в, ЗСПЗЗ, предвиждаме провеждането на по-активни действия относно сключването на доброволни споразумения. По този начин крупните земеделски производители ще увеличат площта на обработваемата земя, а броят на собствениците на маломерни имоти, които сами обработват земята си да намалява, поради липса на селскостопанска техника. По този начин би се намалила осезаемо площта на пустеещите земеделски земи на територията на областта.

Анализ от извършените дейности през 2012г. дава основание за мнение, че наред със стремежа за усвояване на европейските фондове следва да се отдели особено внимание и на въпросът с инвестирането в кадрите, работещи за развитието на земеделието, по-широко и навременно разясняване на реда и условията за подпомагане на земеделските стопани, обучаване на служителите по всички актуални и нови теми и проблеми, свързани с нормативна уредба или специфични дейности.

ХРИСТИНА СТОЙКОВА

*Директор на
Областна дирекция „Земеделие“
Софийска област*